

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Pakots György

Cím:

Pacsirtamező – Külváros

A legrégebb városnegyed Budapest legfiatalabb kerülete lesz

Égeti Hírlap
(Hely)

1962. máj. 23.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

725.092.1

Idő

"1962"

Személy

Helyszám

A legöregebb pestiek sem tudnák megmondani, hol volt hajdan a Venyige utca, meg a Rövid utca. Azaz, hogy a Rebengasse és a Kurzgasse. Mert ez volt az igazi nevük, aminthogy a városrésznek is német neve volt: Lerchenfeld-Vorstadt.

Vagyis: Pacsirtamező-Külváros. Ma: Józsefváros, VIII. kerület.

Azt is csak történészek tudják, hogy egykor a József körút csúfabb névre hallgatott: Baromorvos utcának hívták. De hát a VIII. kerület többi utcáját sem illették valami szép elnevezéssel. A Népszínház utca valamikor Hentes utca, a Köztársaság tér Széna piac, a Nagytemplom utca pedig Rontó utca. Viszont a József utcának két szép neve is volt, az egyik felét Nagy tavasz, a másik felét Kis tavasz

utcának hívták, s a Kisfaludy utca a Türelem utca nevet viselte 1871-ig.

A régi utcanevek eltűntek, miként nem található már meg az Éliás kútja sem. Egykori feljegyzések szerint ott volt valahol az Illés utcában, s jó vizet itta Mária Terézia is, amikor 1751-ben Pesten járt... Eltűnt, beépült az az üres terület, amely a mai Bródy Sándor utca mentén, a Múzeum Kávéház táján terpszkedett. „Rongyos lámpás” volt messze hírhedt neve a telken álló fészernek, benne éjszakára meghúzódhattak csekély helypénzért, egy suszter tallér lefizetése ellenében a vidékről érkező szekeresek.

A Bérkocsis utcai fiákereket és komfortabékat felbaltották az autótaxik, a piros sapkás hordárokat elűzte a telefon... Józsefváros utcáit

nem veri már fel a Duna-vizet áruló soroksári svábok hangos kiáltózsaja: „Tónavassza”... Eltűntek a favágók, akik a Járdaszéleken hasogatták a fátönköket és a kintornák nyekergő hangjai sem hallatszanak a régi, rozoga házak udvarán...

A régi házak legtöbbje azonban még megvan. Epp ezért határozták el a városrendezők: másfél évtized alatt közülük lebontanak sok százat, vagy ezret, hogy helyükön újakat építsenek; magasakat, napfényesekeket, kertekkel övezett házakat. Már elkészült a VIII. kerület belső részének városrendezési terve nagy vonásokban. Azon a területen, amelyet a Nagykörút, az Üllői út, az Illés utca és a Baross utca határol, sok a földszintes vagy emeletes, 80–100 esztendő ház, ez Budapest egyik legelavultabb része. A városrendezési terv számol a földszintes, s egyemeletes rozoga, egészségtelen kis házak lebontásával és javasolja e területről az ipari célokot szolgáló épületek eltávolítását is, az Oththon Bútorgyár háromemeletes épületének kivételével.

A bontásokra természetesen csak fokozatosan kerülhet sor. Az évek alatt a bontások nyomán, teljesen megváltozik majd a városrész képe és besztása: sok kis utca szűnik meg, s helyettük parkok, zöldterületek keletkeznek. A terv a parkokba tizenegyemeletes „pontházakat” és nyolcemeletes sorházakat javasol, a foghíjas telkekre pedig hatemeletes épületeket. Kijelölték az új iskolák, óvodák és bölcsődék helyét is.

A városrésznek két széles gyűjtőútja lesz, az egyik a Práter utca, a másik a Bókay János utca vonalában. A belső Józsefvárosnak ezen a területén már a második öt-éves tervidőszakban háromszáz lakás építését tervezik.

Később meggyorsítják a bontások és építkezések ütemét. Tizenöt év alatt eltűnnek a földszintes, rozoga házak és a legöregebb pesti kerületből így lesz a legfiatalabb...

Pakots György